

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 9.

Vydána dne 19. února 1946.

Cena Kčs 1.80.

O B S A H:

(22. a 23.) 22. Zákon, jímž se schvalují, mění a doplňují předpisy o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech. — 23. Vyhláška o úplném znění zákona o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech

22.

Zákon

ze dne 24. ledna 1946,

jímž se schvalují, mění a doplňují předpisy o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usnešlo se na tomto zákoně:

Článek I.

Prozatímní Národní shromáždění schvaluje a znovu usnází jako zákon dekret presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech se změnami a doplňky v tomto zákoně uvedenými.

Článek II.

§ 26, odst. 2 a 3 budou zníti:

„(2) Celé trestní řízení se koná zpravidla od počátku do konce před mimořádným lidovým soudem ve způsobu hlavního přelíčení, pokud možno bez přerušení a musí býti skončeno do tří dnů od okamžiku, kdy byl obžalovaný před něj postaven. Nedospěl-li mimořádný lidový soud v této lhůtě k rozsudku, postoupí věc příslušnému soudu řádnému (§ 25, odst. 2). I po uplynutí této lhůty budiž však pokračováno

v řízení před mimořádným lidovým soudem, navrhne-li to veřejný žalobce.

(3) V přípravném vyhledávání nebo v přípravném vyšetřování, které by předcházelo řízení před mimořádným lidovým soudem, má veřejný žalobce práva a povinnosti státního zástupce.“

§ 31, odst. 2 a 3 budou zníti:

„(2) Trest smrti se vykoná do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou žádost odsouzeného může býti lhůta prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, vykoná se trest smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného. Výkon trestu smrti buď však na přiměřenou dobu odložen, žádá-li to veřejný žalobce z důležitého veřejného zájmu.

(3) Uzná-li mimořádný lidový soud na trest smrti proti několika osobám, určí zároveň v rozsudku, v jakém pořadí mají býti odsouzení popraveni. Může také rozhodnouti, že trest smrti se vykoná veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha pachatele, počet jeho zločinů nebo jeho postavení mluví pro veřejný výkon trestu. V tomto případě může soud, aby se zajistila veřejnost výkonu trestu, lhůtu dvou hodin (odst. 2) prodloužit, ne však nad 24 hodiny.“

Článek III.

Ministru vnitra se ukládá, aby jako přílohu tohoto zákona uveřejnil úplné znění citovaného dekretu v úpravě tohoto zákona

Článek IV.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Laušman v. r.

Dr. Stránský v. r.

Duriš v. r.

Široký v. r.

Dr. Pietor v. r.

Dr. Sránek v. r.

gen. Hasal v. r.

Ursiny v. r.

Hála v. r.

gen. Svehoda v. r.

Dr. Soltész v. r.

Dr. Ripka v. r.

Dr. Procházka v. r.

Nosek v. r.

Majer v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Clementis v. r.,

Dr. Nejedlý v. r.

tiež za ministra Masaryka

Dr. Drtina v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Kopecký v. r.

Lichner v. r.

23.

Vyhláška ministra vnitra

ze dne 18. února 1946

o úplném znění zákona o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech.

Podle čl. III zákona ze dne 24. ledna 1946, č. 22 Sb., jimž se schvalují, mění a doplňují předpisy o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, vyhláší úplné znění dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, v úpravě uvedeného zákona.

Nosek v. r.

Příloha k vyhlášce č. 23/1946 Sb.

Zákon

ze dne 24. ledna 1946

o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech.

O přísnou spravedlnost volají neslýchané zločiny, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádní spolutvůrci na Československu. Porobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, jehož obětí byl československý lid, a všechna ta stupňovaná německá zvěrstva, kterým bohužel pomáhali anebo asistovali i zpronevěřivší se občané českoslovenští, z nichž někteří zneužili při tom i vysokých úřadů, mandátů nebo hodností, musí dojíti zasluženého trestu bez průtahů, aby nacistické a fašistické zlo bylo vyvráceno z kořene. Proto se Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo na tomto zákoně:

Hlava I.

Zločiny proti státu.

§ 1.

Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil na území republiky nebo mimo ně některého z těchto zločinů podle zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb.:

úkladů o republiku (§ 1), trestá se smrtí;

kdo se dopustil přípravy úkladů (§ 2), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 3), prorady (§ 4, č. 1), zrady státního tajemství (§ 5, č. 1), vojenské zrady (§ 6, č. 1, 2 a 3) a násilí proti ústavním činitelům (§ 10, č. 1), trestá se těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujících smrtí.

§ 2.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) byl členem organizací: Die Schutzstaffeln der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei (S. S.), nebo Freiwillige Schutzstaffeln (F. S.), nebo Rodobrany, nebo Szabadcsapatok, nebo jiných zde nejmenovaných organizací podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 3.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) propagoval nebo podporoval fašistické nebo nacistické hnutí, nebo kdo v oné době tiskem, rozhlasem, filmem nebo divadlem, nebo na veřejném shromáždění schvaloval nebo obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky nebo jednotlivé nezákonné činy okupačních velitelství a úřadů a orgánů jim podřízených, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, spáchal-li však takový zločin v úmyslu, aby rozvrátil mravní, národní nebo státní vědomí československého lidu, zejména československé mládeže, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí, nebo smrtí.

(2) Kdo v téže době byl činovníkem nebo velitelem v organisacích Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) nebo Sudetendeutsche Partei (SdP) nebo Vlajka, Hlinkova nebo Svatoplukova Garda, nebo v jiných fašistických organisacích podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

§ 4.

Československý občan, který v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) v zahraničí rozvracel hnutí, směřující k osvobození republiky Československé v její předmnichovské ústavě a jednotnosti, anebo jinak vědomě poškozoval zájmy republiky Československé, zejména kdo ohrožoval bezpečnost občanů, pracujících pro osvobození republiky doma, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

Zločiny proti osobám.

§ 5.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil se ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organisací, či členů, těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí loupeží lidí (§ 90), veřejného násilí nakládáním s člověkem jako s otrokem (§ 95), vraždy (§§ 134 až 137), zabití (§§ 140 a 141) a těžkého poškození na těle (§ 156),

b) podle trestního zákona zák. č. V/1878 zločinu vraždy (§ 278), úmyslného zabití (§ 279), těžkého ublížení na těle s následky

smrtnými (§§ 306 a 307) a loupeže dětí (§ 317),

trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí neoprávněným omezováním osobní svobody člověka (§ 93), veřejného násilí vydíráním (§ 98), veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním (§ 99) a těžkého poškození na těle (§§ 152 a 155),

b) podle trestního zákona zák. č. V/1878 zločinu bezprávného omezování osobní svobody člověka (§§ 323, 324 a 325), těžkého ublížení na těle (§ 301) a vydírání (§§ 350 a 353),

trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 6.

(1) Kdo v téže době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) nařídil ve prospěch válečného úsilí Německa nebo jeho spojenců nucenou nebo povinnou práci, a ten, kdo při vydání a výkonu takového nařízení spolupůsobil, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

(2) Byl-li však takovým nařízením obyvatel republiky donucen pracovat v cizině, nebo za okolností, nebo na místech jeho životu nebo zdraví nebezpečných, trestá se vinník bez ohledu na účel práce těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 7

(1) Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) ve službách nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organisací či členů zavinil ztrátu svobody obyvatele republiky bez jiných následků, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Způsobil-li vinník takto ztrátu svobody většího počtu obyvatel republiky, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, za okolností pak zvláště přitěžujících trest smrti.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil obyvateli republiky těžké ublížení na těle bez těžkých následků (odst. 3), trestá se za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí. Byl-li však takto postižen větší počet osob může soud uložit trest smrti.

(3) Kdo v téže době a za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, výkonem rozsudku, nařízením, nebo správním rozhodnutím, nebo jinak smrt obyvatele republiky, těžké ublížení na těle obyvatele republiky s následky označenými v § 156 trestního zákona č. 117/1852 ř. z. a v §§ 306, 307 trestního zákona zák. čl. V/1878, nebo jeho deportaci, trestá se za zločin smrti.

Zločiny proti majetku.

§ 8.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) se dopustil ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí zločinným poškozením cizího majetku (§ 85) s následky podle § 86, odst. 2, zhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 167, písm. a), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle § 195,

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu zhářství (§ 424), loupeže (§§ 344 a 345), za okolností a s následky podle § 349, odst. 1, bod 2 a odst. 2, trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době a za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí násilným vpádnutím do cizího nemovitého statku (§ 83), veřejného násilí zločinným poškozením cizího majetku (§§ 85, 86, odst. 1), zhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 167, písm. b) až g), krádeže (§§ 171 až 180), zpronevěry (§§ 181 až 183), podílnictví na krádeži nebo zpronevěře (§§ 185 a 186), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle §§ 191 až 194, podílnictví na loupeži (§ 196), podvodu (§§ 197 až 201, 203),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu porušení domácnosti soukromými osobami (§§ 330 a 331), přečinu poškození cizího majetku (§§ 418 a 420), který se za okolností odst. 1 tohoto paragrafu kvalifikuje jako zločin, zhářství (§§ 422 a 423), krádeže (§§ 333 až 341), nakolik čin není trestný podle odst. 1, písm. b) tohoto paragrafu, podílnictví (§ 370), podvodu (§ 379 ve znění § 50 trestní novely), za okolností podle § 383, odst. 2 s výjimkou § 382,

trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 9.

Kdo sám, nebo v součinnosti s jiným v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) ve službách nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, nebo výkonem rozsudku, nařízením nebo správním rozhodnutím, že Československému státu nebo právnické či fyzické osobě bylo proti zákonu republiky odňato jich jmění zcela nebo zčásti, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 10.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) zneužil tísň, způsobené národní, politickou či rasovou persekucí, aby se obohatil na úkor státu, právnické či fyzické osoby, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

Udavačství.

§ 11.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky ve službách nebo v zájmu nepřítele, nebo využívá situace přivoděné nepřátelskou okupací jiného pro nějakou skutečnou nebo vymyšlenou činnost udal, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let. Zavinil-li však udavač svým udáním ztrátu svobody československého občana, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let. Mělo-li udání za přímý nebo nepřímý následek ztrátu svobody většího počtu lidí nebo těžkou újmu na zdraví, trestá se doživotním žalářem, mělo-li za následek něčí smrt, trestá se smrtí.

Všeobecná ustanovení

§ 12.

Podle tohoto zákona bude potrestán i cizinec, jenž se dopustil zločinu, uvedeného v § 1, nebo některého ze zločinů, uvedených v §§ 4 až 9 v cizině, dopustil-li se jich na československém státním občanu nebo na československém veřejném nebo soukromém majetku.

§ 13.

(1) Jednání trestné podle tohoto zákona není ospravedlněno tím, že je nařizovaly nebo dovolovaly předpisy jiného práva než československého, nebo orgány, zřízené jinou státní mocí než československou, aniž jest omluveno tím, že pachatel takové neplatné předpisy za ospravedlněné považoval.

(2) Také neospravedlňuje pachatele, že konal svoji služební povinnost, jednal-li s obzvláštní horlivostí, překročuje tak ve značné míře normální rámec svých povinností, nebo byl-li činný v úmyslu napomáhat válečnému úsilí Němců (jejich spojenců), poškodit či mařit válečné úsilí Československa (jeho spojenců), nebo jednal-li z jiné zřejmě zavržitelné pohnutky.

(3) Neodolatelné donucení rozkazem představeného nezprošťuje viny nikoho, kdo se dobrovolně stal členem organizací, jejichž členství ukládalo vykonat každý, i zločinný rozkaz.

§ 14.

Odsoudí-li soud pro zločin v tomto zákoně uvedený a neupustí-li od trestu (§ 16, odst. 2), vysloví zároveň:

a) že odsouzený pozbývá, na určitou dobu, nebo navždy občanské cti (§ 15);

b) že odsouzený část trestu na svobodě nebo celý trest odpyká ve zvláštních nucených pracovních oddílech, které se zřídí zvláštním zákonem;

c) že celé jeho jmění nebo část jeho jmění propadá ve prospěch státu.

§ 15.

Pozbytí občanské cti [§ 14, písm. a)] znamená

1. trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností, jakož i ztrátu odpočivných a zaopatřovacích požitků, platů z milosti a všelikých jiných platů z peněz veřejných;

2. u poddůstojníků degradaci a u důstojníků kasaci;

3. ztrátu způsobilosti k nabytí, výkonu a opětovnému nabytí práv, uvedených pod číslem 1 a 2 a práv ztracenými hodnotami podmíněných;

4. ztrátu práva voliti a volen nebo povolán býti k veřejné funkci, nebo hlasovati ve věcech veřejných;

5. ztrátu způsobilosti zastávati funkce ve sdruženích (společích nebo jiných útvarech podobných);

6. ztrátu způsobilosti býti vlastníkem, vydavatelem, nebo redaktorem, nebo jakkoliv spolupůsobiti při vydávání, redakci periodického tiskopisu, jakož i nakládati, vydávati a uveřejňovati tiskopisy neperiodické;

7. ztrátu způsobilosti konati veřejné přednášky nebo projevy;

8. ztrátu způsobilosti k práci ve výchovných nebo uměleckých institucích nebo podnicích;

9. ztrátu způsobilosti býti zaměstnavatelem nebo spoluzaměstnavatelem;

10. ztrátu způsobilosti provozovati svobodné zaměstnání;

11. ztrátu způsobilosti býti členem představenstva (správní rady) společností a společenstev;

12. ztrátu způsobilosti býti vedoucím úředníkem v podniku soukromém.

Kdo přestoupí zákazy v tomto paragrafu obsažené, bude potrestán řádným soudem pro přešupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců.

§ 16.

(1) Trest na svobodě nelze snížit pod dolní hranici sazby a zaměnití jeho způsob za mírnější.

(2) Soud může snížit trest i pod dolní hranici sazby a zaměnití jeho způsob za mírnější, v případech pak zvláštního zřetele hodných v odsuzujícím výroku upustiti od potrestání, je-li obecně známo, nebo lze-li bez průtahů prokázati, že obžalovaný jednal s úmyslem prospěti českému nebo slovenskému národu nebo československé republice či jejím spojencům nebo jinému obecnému zájmu, nebo že se pozdější svou činností zasloužil o osvobození republiky z nepřátelské moci, nebo o nápravu, nebo o zmenšení zla nepřitelem způsobeného a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval. Tohoto ustanovení však nelze použít, převyšuje-li škoda pachatelem zaviněná neúměrně obecný prospěch jím sledovaný.

§ 17.

Zločiny trestné podle tohoto zákona a výkon trestu se nepromlčují.

§ 18.

Dobou zvýšeného ohrožení republiky rozumí se doba od 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.

§ 19.

Zločiny trestné podle tohoto zákona buďtež pokládány vždy za zvlášť zavržitelné ve smyslu § 1, odst. 1 zákona o státním vězení ze dne 16. července 1931, č. 123 Sb.

§ 20.

Nadržování zločinům, trestným podle tohoto zákona trestá se podle platných trestních zákonů s těmito změnami:

1. u zločinů proti státu trestá se nadržování stejně jako tyto zločiny;

2. u týchž zločinů je i nadržování ukrýváním osob blízkých (§ 39, č. 4 zák. č. 50/1923 Sb. na ochranu republiky) trestné jako zločin a trestá se těžkým žalářem od jednoho roku do deseti let, ukládá-li však na zločin sám tento zákon trest smrti, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let,

3. u ostatních zločinů trestá se nadržování těžkým žalářem

a) od deseti do dvaceti let, ukládá-li na zločin sám tento zákon trest smrti, nebo těžkého žaláře v trvání více než dvaceti let,

b) od jednoho roku do deseti let, ukládá-li na zločin sám tento zákon trest nižší.

Hlava II.

Mimořádné lidové soudy.

§ 21.

(1) Mimořádným lidovým soudům přísluší souditi všechny zločiny trestné podle tohoto zákona, odpovídají-li za ně trestně jako pachatelé, spolupachatelé, spoluvinníci, účastníci nebo nadržovatelé, osoby, uvedené v § 2 a § 3, odst. 2; odpovídají-li za ně trestně osoby jiné, soudí je mimořádné lidové soudy tehdy, navrhnou-li jejich stáhání před nimi veřejný žalobce (§ 24).

(2) Místní příslušnost mimořádných lidových soudů se určuje předpisy trestních řádů, platných na území republiky.

Složení a sídlo mimořádných soudů.

§ 22.

(1) Mimořádný lidový soud vykonává svou pravomoc v pětičlenných senátech, složených z předsedy, jímž musí býti soudce z povolání (občanský nebo vojenský soudce), a ze čtyř soudců z lidu.

(2) Přednosty mimořádných lidových soudů, jejich náměstky a soudce z povolání (odst. 1) jmenuje prezident republiky k návrhu vlády ze seznamů osob, pořízených za tím účelem okresními národními výbory. Z jiných seznamů okresními národními výbory pořízených jmenuje vláda soudce z lidu.

(3) Přednostovi mimořádného lidového soudu nebo jeho náměstku náleží, aby z osob, jmenovaných v odst. 2, sestavil potřebný počet senátů s náhradníky

(4) Mimořádné lidové soudy se zřídí v sídlech krajských soudů, každý senát mimořádného lidového soudu může však zasedati, ukáže-li se toho potřeba, v kterémkoli místě soudního obvodu. Vykonavatele hrdelních trestů s potřebným počtem pomocníků ustanoví místní národní výbor v sídle krajského soudu.

(5) Vládním nařízením bude ustanoveno, jaký slib budou soudcové z lidu skládati a jaká náhrada výloh a ušlého zisku jim přísluší.

§ 23.

Při hlasování hlasují nejprve soudcové z lidu, a to starší před mladšími.

Veřejný žalobce.

§ 24.

(1) Veřejné žalobce mimořádných lidových soudů jmenuje vláda nebo z jejího pověření ministr spravedlnosti pro určité údobí, pro určité případy, nebo pro celou dobu činnosti soudů z prokurátorů nebo z jiných osob, které dosáhly doktorátu práv nebo složily tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judičielní, pokud budou v seznamech, pořízených za tím účelem okresními národními výbory.

(2) Veřejní žalobci u mimořádných lidových soudů jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

Řízení před mimořádnými lidovými soudy

§ 25.

(1) Pro řízení před mimořádnými soudy lidovými platí zásady řízení před soudy státními, a to v úpravě, provedené v §§ 26 až 31 tohoto zákona. Tam, kde zákon odkazuje na předpisy řízení řádného, jsou míněny předpisy platného trestního řádu.

(2) Byli-li obžalovaný rozsudkem mimořádného lidového soudu osvobozen, nevylučuje se

tím jeho stíhání před příslušným soudem řádným, případně před soudem státním podle zákona č. 68/1935 Sb., nebo před krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrahy podle zákona č. 130/1936 Sb. a vl. nař. č. 238/1937 Sb. Tento soud posoudí věc znova řízením řádným, při čemž platí hmotné právní ustanovení tohoto zákona (§§ 1 až 20), stejně jako když osoba provinila hned předem byla pohnána před soud řádný (§ 21). Návrh, aby se takto proti obžalovanému postupovalo, musí však být podán nejpozději do tří měsíců ode dne osvobozujícího rozsudku.

§ 26.

(1) Řízení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se k návrhu veřejného žalobce (§ 24). Těhotné ženy nebudou též poháněny před mimořádným lidovým soudem, dokud tento jejich stav trvá.

(2) Cíle trestní řízení se koná zpravidla od počátku do konce před mimořádným lidovým soudem ve způsobu hlavního přelíčení, pokud možno bez přerušení a musí být skončeno do tří dnů od okamžiku, kdy byl obžalovaný před něj postaven. Nedospěl-li mimořádný lidový soud v této lhůtě k rozsudku, postoupí věc příslušnému soudu řádnému (§ 25, odst. 2). I po uplynutí této lhůty budiž však pokračováno v řízení před mimořádným lidovým soudem, navrhnou-li to veřejný žalobce.

(3) V přípravném vyhledávání nebo v přípravném vyšetřování, které by předcházelo řízení před mimořádným lidovým soudem, má veřejný žalobce práva a povinnosti státního zástupce.

(4) Jestliže se obžalovaný nedostavil anebo nemůže dostavit k soudu z jakýchkoli důvodů, může veřejný žalobce navrhnouti, aby se hlavní přelíčení konalo v nepřítomnosti obžalovaného. V takovém případě musí soud zřídit obhájce z úřední moci.

§ 27.

Řízení před mimořádným lidovým soudem je ústní a veřejné. Obžalovaný má právo zvoliti si sám obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídl obhájce, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídl mu soud obhájce z moci úřední. Jak obžalovaný, tak soud mohou obhajobou pověřiti i osobu, nezapsanou v seznamu obhájců, která dosáhla doktorátu práv nebo složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judičiální.

§ 28.

(1) Hlavní přelíčení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generálií výkladem veřejného žalobce, které skutky jsou obžalovanému kladeny za vinu. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se obecné předpisy trestního řízení. Protokoly o výsleších spoluvinníků a svědků a dobrá zdání znalců mohou se čísti vždy, kdž předseda senátu považuje jejich čtení za účelné.

(2) Řízení se zpravidla omezí na čin nebo činy, pro které byl obviněný před mimořádným soudem lidovým pohnán. Na činy, které nejsou trestné podle tohoto zákona, nemá tudíž být brán zřetel. Budou-li stíhány později v řízení před mimořádným soudem lidovým, nebo před soudem řádným, případně státním, nebo před krajským soudem, příslušným pro souzení vojenské zrahy, budiž při výměře trestu vzat zřetel na trest na svobodě mimořádným lidovým soudem již uložený.

(3) Řízení před mimořádným lidovým soudem nesmí být zdržováno zjišťováním nároků na náhradu škody trestným činem způsobené.

(4) Zjištění spoluvinníků nebudiž sice opominuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

(5) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí veřejný žalobce jeho výsledky a podá svůj konečný návrh. Na to udělí předseda slovo obžalovanému a jeho obhájci k přednesení obhajoby. Odpoví-li veřejný žalobce na její vývody, mají obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

§ 29.

(1) Poté usnese se soud v neveřejné poradě na rozsudku, řídě se přitom příslušnými předpisy o řízení řádném, pokud tento zákon neustanovuje jinak.

(2) Opírá-li se výrok o vině u zločinu, na který tento zákon ukládá trest smrti, toliko o tři hlasy anebo dospěl-li soud k názoru, že byly zjištěny takové okolnosti, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí a za předpokladů, označených v § 16, odst. 2, užití i tohoto ustanovení.

(3) Rozsudek budiž ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 30.

O řízení před mimořádným lidovým soudem se zapisuje podle předpisů o řízení řádném. Tento zápis podepíší všichni členové senátu a zapisovatel.

§ 31.

(1) Proti rozsudku mimořádných lidových soudů není opravných prostředků. Žádost o milost kýmkoliv podaná nemá odkladného účinku.

(2) Trest smrti se vykoná do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou žádost odsouzeného může být lhůta prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, vykoná se trest smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného. Výkon trestu smrti buď však na přiměřenou dobu odložen, žádá-li to veřejný žalobce z důležitého veřejného zájmu.

(3) Uzná-li mimořádný lidový soud na trest smrti proti několika osobám, určí zároveň v rozsudku, v jakém pořadí mají být odsouzení popraveni. Může také rozhodnouti, že trest smrti se vykoná veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha pachatele, počet jeho zločinů nebo jeho postavení mluví pro veřejný výkon trestu. V tomto případě může soud, aby se zajistila veřejnost výkonu trestu, lhůtu dvou hodin (odst. 2) prodloužit, ne však nad 24 hodiny.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 32.

(1) Ustanovení zákona ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb., o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech, pro zločiny trestné podle tohoto zákona neplatí.

(2) Ustanovení zákona ze dne 11. března 1931, č. 48 Sb., o trestním soudnictví nad mládeží, zůstávají v platnosti.

§ 33.

Účinnost tohoto zákona se stanoví ode dne vyhlášení*) na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce změnily nebo doplnily, anebo dobu jeho účinnosti zkrátily nebo prodloužily.

§ 34.

Provedením tohoto zákona se pověřují všichni členové vlády.

*) Rozumí se ode dne vyhlášení dekretu č. 16/1943 Sb., t. j. ode dne 9. července 1945.